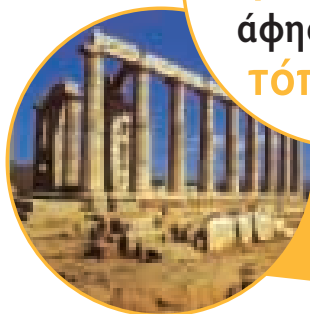

15. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Σε αυτή την ενότητα:

Θα γνωρίσουμε τα **μνημεία** που άφησαν στον **τόπο** τους.

Θα παρατηρήσουμε δικά τους **αντικείμενα** στο **Μουσείο** και στα **σπίτια** μας.

Πώς ζούσαν οι παλιοί;

Θα συγκρίνουμε τον **τρόπο της ζωής τους** με το δικό μας.

Θα μάθουμε για τις **γιορτές** και τα **πανηγύρια** τους.

15.1 Μνημεία από παλιά

Ναός του Ποσειδώνα στο Σούνιο.

Οι αρχαίοι Έλληνες διάλεγαν ωραία μέρη για να φτιάχνουν τους ναούς τους. Ένα τέτοιο μέρος είναι και το Σούνιο, στην Αττική. Εκεί ψηλά, σ' ένα βράχο, οι αρχαίοι έχτισαν ένα ναό αφιερωμένο στον Ποσειδώνα, το θεό της θάλασσας.

- Από τι υλικό είναι φτιαγμένος ο ναός;
- Ποια μέρη του ναού νομίζεις ότι λείπουν σήμερα;
- Υπάρχει στην περιοχή σας παρόμοιος ναός;

Το κάστρο του Μόλυβου βρίσκεται στη Λέσβο. Χτίστηκε πριν από πολλά χρόνια, για να προστατεύει με τα γερά του τείχη τους κατοίκους της πόλης από τις επιθέσεις των εχθρών. Το βράδυ, οι πύλες έκλειναν. Άνοιγαν το πρωί, για να πάνε οι άνθρωποι στις δουλειές τους.

Κοίταξε την εικόνα και σκέψου ποια μπορεί να είναι η χρήση του κάστρου σήμερα.

Το κάστρο του Μόλυβου, στη Λέσβο.

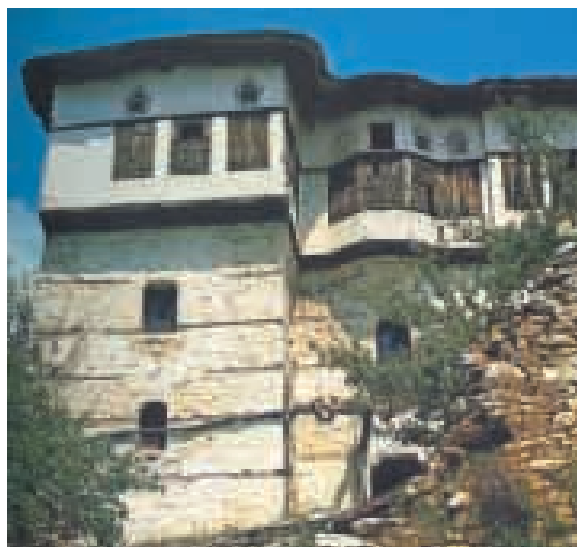
Κλείσε τα μάτια και φαντάσου ότι βρίσκεσαι μέσα σ' ένα κάστρο.

- Τι βλέπεις;
- Τι ακούς;
- Πώς αισθάνεσαι;

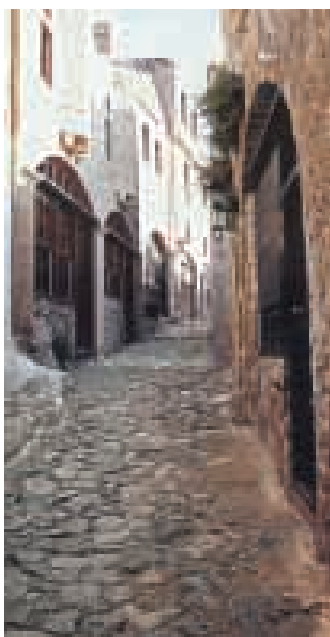

Το αρχοντικό αυτό σπίτι ανήκε σε έναν πλούσιο έμπορο. Για να το χτίσει, διάλεξε τους καλύτερους μαστόρους. Ήθελε να 'ναι γερό και όμορφο.

- Τι υλικά χρησιμοποίησαν οι μαστόροι;
- Θα θέλατε να μένατε σε ένα τέτοιο σπίτι και γιατί;

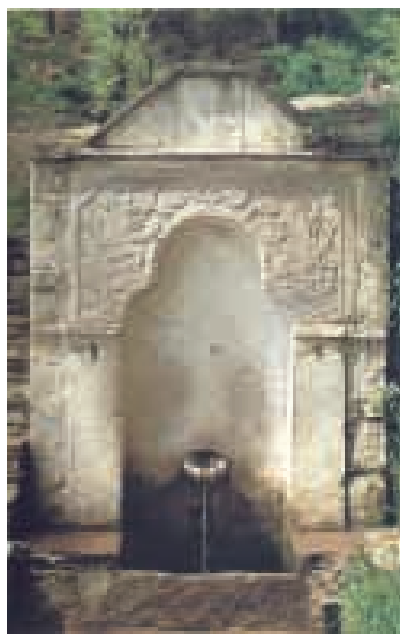
Αρχοντικό στη Βυζίτσα του Πηλίου.

Καλντερίμι στη Μονεμβασιά (κάτω πόλη).

Στα παλιά χρόνια οι δρόμοι ήταν στρωμένοι με πέτρες. Αυτοί οι δρόμοι λέγονται καλντερίμια.

- Πώς είναι φτιαγμένοι οι δρόμοι σήμερα και γιατί;

Βρύση.

Οι νοικοκυρές έπαιρναν νερό από τη βρύση, που βρισκόταν στην πλατεία του χωριού.

- Γιατί νομίζεις ότι συνέβαινε αυτό;
- Σήμερα πώς έρχεται το νερό στα σπίτια μας;

Τι νομίζετε ότι θα αφήσουμε εμείς στους ανθρώπους που θα ζήσουν μετά από εκατό χρόνια;

ναός κάστρο
αρχοντικό καλντερίμι
βρύση

15.2 Στο Λαογραφικό Μουσείο

Στο Λαογραφικό Μουσείο βρίσκονται συλλογές από αντικείμενα που μας βοηθούν να καταλάβουμε πώς ζούσαν άλλοτε κάποιοι άνθρωποι.

Γράψε τρία αντικείμενα που τα έχουμε κι εμείς σήμερα στην κουζίνα μας.

Γράψε τρία αντικείμενα που έχουμε στην κουζίνα μας και δεν υπάρχουν στη φωτογραφία.

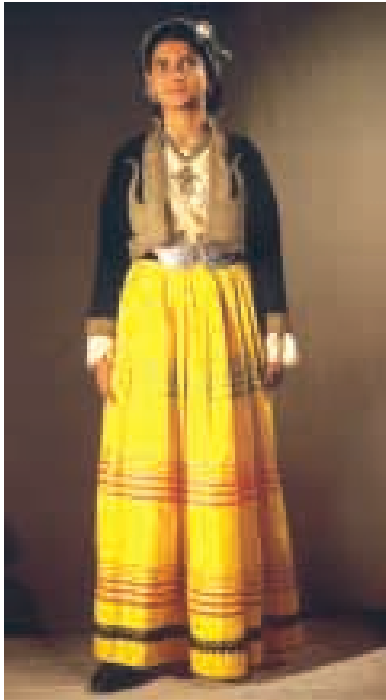
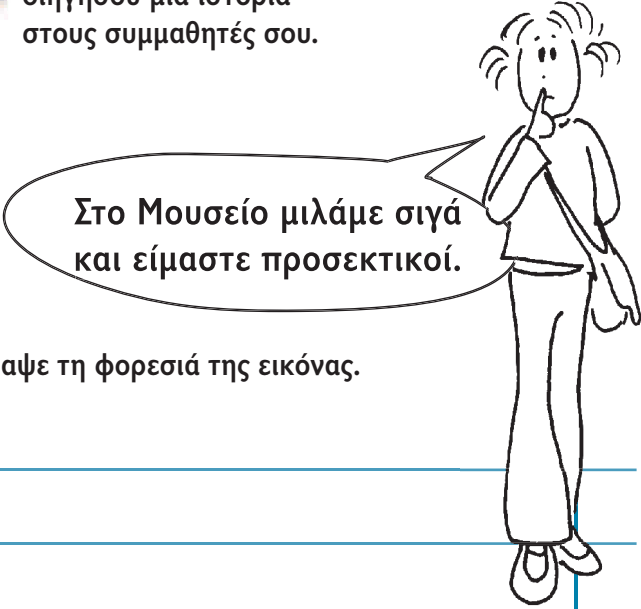
Ύπνε, που παίρνεις τα μικρά, έλα, πάρε και τούτο. Μικρό μικρό σου το 'δωσα, μεγάλο φέρε μού το...

Γράψε πέντε λέξεις που σου έρχονται στο νου, όταν ακούς τη λέξη κούνια.

Με τις λέξεις αυτές διηγήσου μια ιστορία στους συμμαθητές σου.

Περίγραψε τη φορεσιά της εικόνας.

Σε τι μοιάζει και σε τι διαφέρει η παραδοσιακή φορεσιά από τα δικά μας ρούχα;

Στο Λαογραφικό Μουσείο, ανάμεσα σε άλλα εκθέματα, βλέπουμε και διάφορες παραδοσιακές φορεσιές. Έτσι μαθαίνουμε πώς ντύνονταν οι άνθρωποι τις καθημερινές και πώς τις γιορτινές μέρες.

μουσείο συλλογή έκθεμα

15.3 Τα παλιά αντικείμενα διηγούνται

Η ξύλινη αυτή κασέλα είναι σκαλισμένη στο χέρι. Η προγιαγιά την έφερε στο καινούριο της σπίτι, όταν παντρεύτηκε.

Σε τι νομίζεις πώς
χρησίμευε η κασέλα;
Βάλε ✓ σε ό,τι ταιριάζει:

Για να αποθηκεύει
φρούτα.

Για να βάζει τα
ασπρόρουχα.

Για να τακτοποιεί
τα μαχαιροπίρουνα.

Τα σκουλαρίκια είναι δώρο του προπάππου στη γυναίκα του, όταν γεννήθηκε το πρώτο τους παιδί. Είναι φτιαγμένα από ασήμι, χρυσό και πολύτιμες πέτρες.

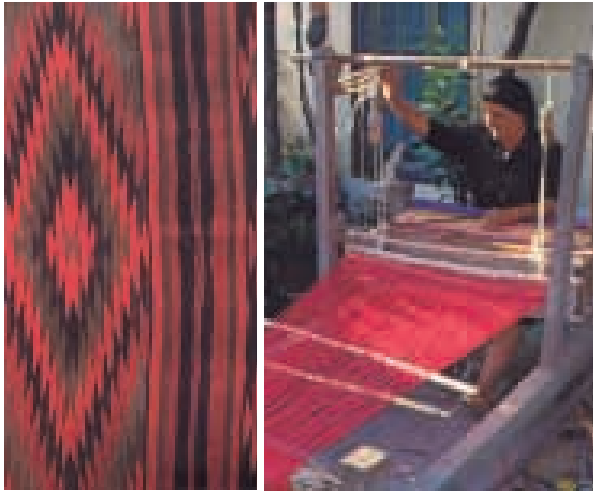

Πώς λέγεται ο τεχνίτης που τα έφτιαξε;
Βάλε ✓ στη σωστή απάντηση:

Αργυροχρυσοχόος

Ξυλουργός

Χτίστης

Η γιαγιά ύφανε το χαλί στον αργαλειό της.
Έβαψε τα νήματα με χρώματα από φυτά.

Διάγραψε τις λέξεις που δεν ταιριάζουν σε χαλί:

χειροποίητο μάλλινο νόστιμο βαρύ εντυπωσιακό
πονηρό παλιό πολύτιμο πλαστικό χρωματιστό

Χρησιμοποίησε μερικές από τις λέξεις που έμειναν για να γράψεις ένα κείμενο για το χαλί.

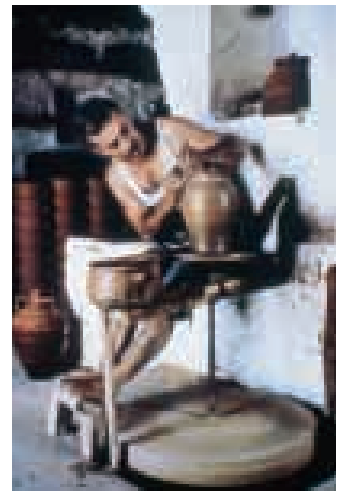
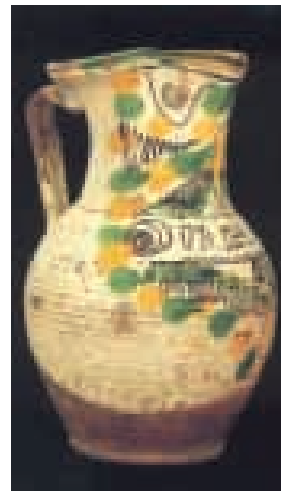
Αυτή η κεραμική κανάτα φτιάχτηκε πριν από εκατό χρόνια. Ο αγγειοπλάστης που την έφτιαξε είχε το εργαστήριό του δίπλα στο σπίτι μας στο χωριό.

Από τι υλικό είναι αυτή η κανάτα;
Υπάρχουν σήμερα τέτοιες κανάτες;

Γράψε τρία κεραμικά αντικείμενα που υπάρχουν στο σπίτι σου:

- Εσείς έχετε παλιά αντικείμενα στο σπίτι σας; Ξέρετε την ιστορία τους;
- Πού νομίζετε ότι θα... προτιμούσε να βρίσκεται ένα αντικείμενο, στο σπίτι ή στο μουσείο; Γιατί;

αγγειοπλάστης
αργαλειός

15.4 Πανηγυράκι γίνεται

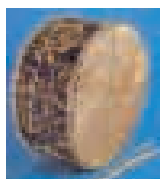

Γράψε μερικά πράγματα που κάνουν οι άνθρωποι στα πανηγύρια:

Οι μουσικοί στα πανηγύρια παίζουν παραδοσιακά όργανα.

Γράψε το σωστό όνομα κάτω από κάθε μουσικό όργανο: νταούλι λύρα φλογέρα

πανηγύρι
παραδοσιακά όργανα

Κάθε τόπος έχει τις δικές του γιορτές, τη μουσική του, τα τραγούδια του, τους χορούς του, τα έθιμά του, τα πανηγύρια του.

Γιορτές γίνονται και στα σχολεία. Οι μαθητές, στο τέλος της σχολικής χρονιάς, ετοιμάζουν μια μεγάλη εκδήλωση που μοιάζει με πανηγύρι. Καλεσμένοι είναι όλοι: οι γονείς, οι συγγενείς, οι φίλοι και οι γείτονες.

- Τι θα θέλατε να παρουσιάσει η τάξη σας στην εκδήλωση που γίνεται στο τέλος της σχολικής χρονιάς;
- Προσπαθήστε να οργανώσετε τη σχολική γιορτή σας:

Θέματα που προτείνουμε:

Επιλέξαμε:

Ιδέες για τη γιορτή:

Εγώ ανέλαβα:

Θα μας βοηθήσει:

15.5 Τι μάθαμε για τον πολιτισμό

Ο τρόπος που ζούμε, ο τρόπος που χτίζουμε τις πόλεις και τα σπίτια μας, τα αντικείμενα που χρησιμοποιούμε καθημερινά, οι δουλειές που κάνουμε, οι γιορτές μας, η μουσική που ακούμε, οι συνήθειές μας, όλα δείχνουν τον πολιτισμό μας.

- Οι ναοί, τα κάστρα, τα αρχοντικά, τα καλντερίμια, οι βρύσες που σώζονται μέχρι σήμερα, μας δείχνουν πώς ήταν οι πόλεις και τα χωριά τα παλιά χρόνια.
- Τα παλιά αντικείμενα που βρίσκονται στις συλλογές των μουσείων, αλλά και στα σπίτια μας, από τους παππούδες και τις γιαγιάδες, μας δείχνουν τι χρησιμοποιούσαν παλιότερα οι άνθρωποι στην καθημερινή τους ζωή.

- Τα πανηγύρια, οι γιορτές, η μουσική, τα τραγούδια, οι χοροί και τα έθιμα του κάθε τόπου μάς βοηθούν να μάθουμε τον τρόπο με τον οποίο διασκέδαζαν οι άνθρωποι παλιότερα.

- Πολλά πράγματα άλλαξαν στον τρόπο ζωής των ανθρώπων από τότε μέχρι σήμερα.

Κάποια άλλα, όμως, έχουν μείνει ίδια, όπως

.....

 (συμπλήρωσε εσύ)

Αν περάσουν πολλά χρόνια, τι θα μείνει από μας;

Ίσως το γκέιμ μπόι μου να πάει στο Μουσείο!

